

NIE SKUTKY, ALE IDENTITA

Mt 25, 31 – 46:

„Keď Syn človeka príde vo svojej sláve a všetci anjeli s Ním, posadí sa vtedy na trón svojej slávy. I zhromaždia sa pred Neho všetky národy; a oddelí ich, ako pastier oddeluje ovce od kozlov, a postaví si ovce sprava, kozlov však zľava. Vtedy povie Kráľ tým na pravici: Podťe, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta. Lebo hladný som bol, a dali ste mi jesť; bol som smädný, a dali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a prijali ste ma; bol som nahý, a zaodeli ste ma; bol som nemocný, a navštívili ste ma; bol som vo väzení, a prišli ste ku mne. Odpovedia Mu spravodliví: Pane, kedy sme Ťa videli hladného, a nasýtili sme Ťa, alebo smädného, a napojili sme Ťa? a kedy sme Ťa videli ako cudzinca, a prijali sme Ťa? Alebo nahého, a zaodeli sme Ťa? A kedy sme Ťa videli chorého alebo vo väzení, a prišli sme k Tebe? Odpovie im Kráľ: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Potom povie aj tým na ľavici: Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, pripraveného diablu a jeho anjelom. Lebo hladný som bol, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a neprijali ste ma; bol som nemocný a vo väzení, a nenavštívili ste ma. Vtedy odvetia aj títo: Pane, kedy sme Ťa videli hladného alebo smädného, alebo ako cudzinca

alebo nahého, alebo nemocného alebo vo väzení, a neposlúžili sme Ti? Vtedy odpovie im: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, mne ste neurobili! I pôjdu títo do večného trápenia, ale spravodliví do večného života.“

Ak ste prechádzali cez centrum Bratislavy, tak ste si mohli všimnúť, že už sa pripravujú stánky na vianočné trhy. Vianoce sú za rohom. Asi všetci sa na ne tešíme, či už viac alebo menej. Na chvíľku voľna. Kľudu. Žiadne písomky, testy, úlohy, seminárky. Pár dni pokoja.

Ale asi nikto z nás si nezaznačil do kalendára minulú nedeľu, v duchu ktorej sa nesú aj tieto Akademické služby Božie. Táto predposledná nedeľa cirkevného roka má tému, ktorá nesie názov *O poslednom súde*. To nie je niečo na čo by sme s očakávaním čakali, čo by sme si zaznačili do kalendára ako nejaký dôležitý dátum. Napriek tomu posledný súd nikoho z nás neminie.

A dnešný kázňový biblický text je v tom neúprosný. Dokonca je taký neevanjelický či ne-luteránsky. Ako keby to čo nás malo spasiť sú nejaké skutky. Vždy je dobre si pozorne všimnúť čo biblická stať hovorí, a nie čo si myslíme, že hovorí,

alebo čo chceme, aby hovorila.

Ježiš oddeľuje ovce od kozlov. Na také bežné čítanie je jasné, že to čo tu Ježiš robí, je že hovorí čo máme robiť aj my. „Toto robte, aby ste boli ovce, toto robte, aby ste boli spasení.“ Ježiš v tejto časti však nehovorí o tom, ako máme konať, aby sme boli zachránení, ale hovorí, kto bude spasení.

A to je už rozdiel.

Je lákavé toto podobenstvo o rozdelení na ovce a kozly vnímať v rámci nejakej schémy príčina a následok. Ak urobíte toto, tak potom platí toto. Ježiš nepredpisuje, čo máme robiť, ale opisuje čo robia tí, ktorí sú spasení. A tak posledný súd nie je hrozba, ktorá nás má donútiť, hlavne zo strachu, konať nejakým spôsobom, ale je to opis toho, že jedného dňa bude odhalené či sme ovce, alebo kozly.

Tá druhá vec, ktorú chcem podčiarknuť, je že Ježiš neurčuje na základe skutkov, kto bude patriť do akej

skupiny, nesúdi podľa toho, čo robili, ale oddeľuje stádo na ovce a kozly podľa toho, či sú to ovce, alebo kozly. To je ich identita. A tá vedie ku daným skutkom, nie naopak. Ježiš len identifikuje ovce ako ovce a kozly ako kozly.

Ovciam hovorí: „Podťe, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta.“ Kto sú tí požehnaní teda? Aj keď Matúš používa iné slovo v 25. kapitole ako v 5., tak myslí na tú istú skupinu ľudí:

„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je kráľovstvo nebeské.

Blahoslavení žalostiaci, lebo oni potešenia dôjdu.

Blahoslavení krotkí, lebo oni dedičmi zeme budú.

Blahoslavení, ktorí lačnia a žíznia po spravodlivosti, lebo oni nasýtení budú.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni milosrdenstva dôjdu.

**Blahoslavení čistého
srdca, lebo oni Boha
uvidia.**

**Blahoslavení, ktorí tvoria
pokoj, lebo synmi Božími
oni budú sa volať.**

**Blahoslavení
prenasledovaní pre
spravodlivosť, lebo ich je
kráľovstvo nebeské.
Blahoslavení ste, keď vás
pre mňa hanobia a
prenasledujú a hovoria o
vás všetko zlé;
radujte a veselte sa,
pretože vaša odmena
hojná je v nebesiach;
veď tak prenasledovali
prorokov, ktorí boli pred
vami.“**

(Mt 5, 3 – 12).

Tá dnešná dobrá správa, to evanjelium, je že my všetci, ktorí tu a teraz sedíme sme tí požehnaní, tí blahoslavení, tie ovce takpovediac. Sme ovce, pretože „ktorýkoľvek boli sme pokrstení v Krista Ježiša, v Jeho smrť sme boli pokrstení. Krstom sme teda spolu s Ním boli pochovaní do smrti, aby tak, ako bol Kristus vzkriesený slávnou mocou Otcovou, aj my sme chodili v novote života.“ (R 6, 3 – 4).

A tak naša identita, spravodlivosť, podľa ktorej chceme byť súdení, bude

Kristova spravodlivosť, tá ktorú sme získali vierou skrze milosť. Posolstvo však nekončí tu. Kebyže ostaneme pri tomto, tak zvestujeme lacnú milosť, ako hovorí Bonhoeffer.

Táto milosť, ktorá je nám preukázaná, je odrazom Božej lásky ku nám. Boh nás miloval. Boh nás miluje. Boh nás považoval za dostatočne vzácných, aby obetoval sám seba. A práve táto láska je tá, ktorá stojí za tými skutkami, ktoré opisuje Ježiš. Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť. A toto je ten dnešný zákon, že láska, ktorá je nám preukázaná sa prejavuje v ovocí viery.

Nemilujeme našich blízkych preto, aby sme milovali Krista, ktorý príde ako sudca a kráľ, pretože tým by sme zredukovali blízkeho na nejaký prostriedok získať niečo, ale milujeme blízkych, pretože Boh miluje nás. A tá láska sa prejavuje v tých najvšednejších skutkoch každodenného života. Vtedy, keď sa nikto nedíva, vtedy keď sme unavení, utrápení, a predsa nachádzame silu byť tu pre iných. Vtedy, keď sme milí k susedovi, ktorý utorok o pol druhej v noci trénuje na novú kariéru DJ-ja, a púšťa hudbu

tak, aby celý vchod si mohol užiť tento umelecký zážitok.

Aby sme však mohli tým najmenším dať jesť a piť a navštíviť ich, tak najprv je nutné byť si vedomý ich potrieb. Potrebujeme si všímať iných. Hladnému môžeme dať jesť len vtedy, ak sme si všimli a vieme, že je hladný.

Pravdou je, že život je príliš komplikovaný, aby to bolo takéto jednoduché, že stačí mať vieru a všímať si iných a zvyšok už pôjde nejak sám od seba. Ten zádrhel je v tom, že každý žije hektický život, nič poriadne nestíhame, všade samé nároky, požiadavky a nekonečný zoznam povinností. A do toho všetkého si máme nielen všímať iných, ale aj konať a naplniť ich potreby?

Luther povedal, že sme „simul iustus et peccator“ – zároveň hriešny a ospravedlnený. A to znamená, že zároveň môžeme byť najlepší kamarát niekomu, a úplne ignorovať súrodenca, ktorý potrebuje našu pomoc. Že môžeme byť najlepší syn či dcéra a súčasne neregistrovať to čo potrebuje partner, či partnerka, priateľ, či priateľka. Dokonca platí, že

aj spomedzi kamarátov môžeme mať čas na niektorých, a iných ignorovať a ozvať sa, len keď nám to vyhovuje. Pre niektorých ľudí sme, slovníkom našich hostí „the goat – greatest of all time“, a pre iných sme, ale sa ku nim správame, ako kozly.

A to preto, lebo

neustále, denno-denne bojujeme s tým, čo nás od Boha a blízkých delí: s hriechom.

Hriech je tá reálna mocnosť, ktorá poznačuje naše správanie, naše vzťahy, to, či voči niekomu sa správame ako ovca, alebo kozol. Hriech pôsobí to, že sa pýtame: „či sme my strážcom svojho

brata, sestry, kamaráta, blížneho, či sme my strážcami tých, ktorých Ježiš nazýva najmenší?“ Avšak ani v tomto nie sme bez účinného spôsobu bojovať a vzdorovať.

Tá druhá dobrá správa je, že nie sme v tom sami. Že Ježiš nás neponechal bez pomoci. Ako som už povedal, my všetci ktorí tu dnes stojíme, sme požehnaní a blahoslavení. Sme požehnaní, lebo sme boli pokrstení v Kristovi, lebo sa môžeme schádzať, aj vďaka udalostiam Novembra 89, a počúvať Jeho slovo. A sme blahoslavení, lebo spolu patríme do cirkvi.

A čo je cirkev?

V Augsburskom vierovyznaní sa píše, že cirkev je „zhromaždením všetkých veriacich, ktorým sa evanjelium čistotne káže a sväté sviatosti podľa evanjelia prisluhujú.“

To je to druhé dnešné evanjelium, že Ježiš nám hovorí: „Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinutie!“ že aj dnes môžeme pristúpiť ku stolu, ktorý nám náš Sudca a Kráľ pripravil, aby nám tak poslúžil a sme mohli načerpať posilnenie, nájsť odpustenie hriechov, zažiť a tvoriť spoločenstvo s celou cirkvou.

Amen!

Mgr. Pavel-Andrei Prihracki, PhD.

odborný asistent

katedra systematickej teológie

Evanjelická bohoslovecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

EVANJELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

